

Gewasbeschermende kruiden (combinatieteelt)

Absinthalsem

- (Artemisia absinthium)
  - Absintalsem belemmert in het algemeen de groei van andere planten
  - Maar hij verdrijft de zwarte aardvlo en houdt motten op een afstand, beschermt voorts in de buurt van groeiende kool tegen het koolwitje
  - Een aftreksel van absintalsem (in de herfst en in het voorjaar op de grond gesprekeld) houdt slakken weg en beschermt bij fruitbomen en ook wel andere planten tegen bladluis

Afrikaantje

- (Tagetes sp.)
  - Alle bovengrondse delen van de plant geven een geur vrij die de witte vlieg van tomatenplanten verdrijft
  - De wortel scheidt stoffen af die aaltjes verdrijven
  - Tagetes patula en Tagetes erecta geven bescherming tegen aaltjes die geen cysten vormen
  - Tagetes minuta beschermt tegen cysten vormende aaltjes
  - Laatstgenoemde soort is ook geschikt om zevenblad mee te bestrijden

Boerenwormkruid

- (Tanacetum vulgare)
  - Verdrijft vliegen en mieren
  - Ook motten hebben er een hekel aan
  - Naast perzikbomen geplant houdt het schadelijke vliegende insecten weg

Bonenkruid, overblijvend

- (Satureja montana)
  - Bonenkruid in een rand langs een uienbed helpt de uien
  - Het kruid is ook goed gezelschap voor tuinbonen

Brandnetel, grote

- (Urtica dioica)
  - Gefermenteerd brandnetelextract houdt zwarte luis bij tuinbonen onder controle.

Citroenkruid

- (Artemisia abrotanum)
  - Verdrijft motten en beschermt kool in zijn buurt tegen het koolwitje. In de buurt van fruitbomen houdt het de fruitvlieg weg

Dille

- (Anethum graveolens)
  - Goed om samen met kool te kweken
  - Wordt ook - in kleine hoeveelheden - tussen komkommers, kropsla en uien gezaaid

Duizendblad, gewoon

- (Achillea millefolium)
  - Stimuleert de aromatische kwaliteiten van alle kruiden en is in het algemeen goed gezelschap voor geneeskrachtige kruiden
  - In kleine hoeveelheden, zoals langs randen, is duizendblad een hulp voor de verschillende groente soorten

Goudsbloem, tuin

- (Calendula officinalis)
  - Houdt mieren op afstand

Heermoes

- (Equisetum arvense)
  - Equisetumaftreksel (van gedroogde bladeren en stengels van de steriele vorm van de plant) beschermt allerlei soorten groenten/gewassen tegen schimmels

Hyssop

- (Hyssopus officinalis)
  - Hyssop trekt het koolwitje aan en lokt het weg van kool

Kamille, echte

- (Matricaria recutita)
  - Kamille op een tarweakker in de verhouding van 1 kamilleplant op 100 tarweplanten heeft tot resultaat dat de tarwe forser groeit met vollere aren

- Kamille stimuleert de ui, maar alleen in de verhouding van 1 kamilleplant op 4 meter ui
- Kamillethee kan gebruikt worden tegen diverse plantenziekten

Knoflook

- (Allium sativum)
  - Boeren stopten vroeger teentjes knoflook tussen het graan om de korentor weg te houden
  - Een aftreksel van knoflook kan gebruikt worden tegen meeldauw en schimmelziekten

Lavendel

- (Lavandula sp.)
  - Weert vliegen

Mierik

- (Armoracia rusticana)
  - Mierik bij aardappels geplant (spaarzaam, bijv. op de hoeken) zorgt ervoor dat de knollen van de aardappels resistenter worden

Munt

- (Mentha sp.)
  - Verschillende muntsoorten (Mentha x rotundifolia, Mentha longifolia) zouden mieren en bladluizen (omdat mieren de bladluis op de planten brengen), de aardvlo en het koolwitje weren

Oost-Indische kers

- (Tropaeolum majus)
  - Oost-Indische kers in de buurt van broccoli geplant houdt bladluis weg, onder appelbomen geplant de wolluis
  - In de kas bestrijdt de plant de witte vlieg

Pyrethrum

- (Tanacetum cinerariifolium)
  - Pyrethrumbloemen leveren een spuitmiddel en strooipoeder (bekend onder de naam pyrethrum), dat als een veilig (milieuvriendelijk) bestrijdingsmiddel wordt beschouwd

Salie, echte

- (Salvia officinalis)
  - Geplant bij kool verdrijft salie het koolwitje

Ui

- (Allium cepa)
  - Groeit graag in de buurt van bieten
  - Rijen uien afgewisseld met rijen peen weren zowel de uienvlieg als de wortelvlieg af

Vingerhoedskruid, gewoon

- (Digitalis purpurea)
  - Heeft in het algemeen een stimulerend effect op de groei van planten in zijn omgeving

Zonnebloem

- (Helianthus annuus)
  - Als randbeplanting beschermen zonnebloemen een tuin tegen wind
  - Komkommer groeit bijv. goed in de buurt van de zonnebloem, omdat deze een goede windvang vormt voor alle rankende gewassen